

Tutkimuslaitoksen ongelma

Pelkistysyritys

Tutkimuslaitoksen nykyiset funktiot ovat

1. Talouspoliittinen suunnittelu
2. Rahapoliittinen suunnittelu
3. Suhdanne seuranta
4. Perustilastojen tuotanto
5. Tilastojen jalostus
6. Perustutkimus
7. Pankin informaatiotuotanto

ja näitä palvelevina suhteellisen itsenäisinä toimintoina

8. ATK-palvelut
9. Konekirjoituspalvelut
10. Kirjastopalvelu

Ei voi kieltää, etteivätkö nämä toiminnat moninaisin yhteyksin kytkeytyisi toisiinsa. Mikään ei kuitenkaan välttämättä vaadi, että kaikki nämä toiminnat tai jotkut niistä yhdessä muodostaisivat hallinnollisen yksikön. Tässä valossa on nähtävä ne moninaiset organisaatiokaavailut, joita laitoksen ympärillä on vuosien mittaan liikkunut. Nämä ratkaisumallit voidaan tiiviisti kuvata käyttämällä esitettyä funktiojakoa.

Tiedossani olevat suunnitelmat ovat sisällyttäneet tutkimuslaitoksen tehtäväkenttään seuraavat funktiot.

Valvanne 11.6.1967:

3.-10.

Tutkimuslaitoksen tulevaisuudesta 13.10.1970:

(1.-2.), 3.-10.

Tutkimuslaitoksen uudempi tulevaisuus? 30.12.1970/TH/MP

3.-6., (7.), 8.-10.

Tutkimuslaitoksen organisaatio 11.3.1971/TH

SEO: 3.-5., 8.-9., (10.)
PTO: 6.

Kaikki ratkaisumallit ovat epäilemättä riittävän selkeällä organisaatio- ja vastuunjaolla sekä riittävällä ja oikealla miehityksellä saatavissa toimimaan. Kaavailujen "suur- suurtutkimuslaitos", joka käsittäisi funktiot 1.-10. olisi pankin kokonaisuutta ajatellen valtava hallinnollinen yksikkö, vesipöhöiset aivot kutistuneessa ruumiissa.

Jos tätä lähdetään karsimaan, voidaan asettaa kysymyksen alaiseksi, kuuluuko yleinen talouspoliittinen suunnittelu yleensäkin keskuspankille siinä laajuudessa, kuin sitä on viime vuosina harrastettu. Käsitykseni mukaan funktio 1. ei missään tapauksessa saisi kuulua tutkimuslaitokseen.

Rahapoliittisen suunnittelun tulisi olla sellaista yhteistyötä valuuttapolitiikan suunnittelun ja operatiivisten osastojen kanssa, että näen pankin kokonaisuutta ajatellen muodottomaksi funktion 2. säilyttämisen tutkimuslaitoksessa.

Suhdanneseuranta, perustilastojen tuotanto ja tilastojen jalostaminen, lähinnä kausipuhdistus, liittyvät toisiinsa suh-

teellisen kiinteästi. Näin ollen funktioiden 3-5 säilyttäminen yhtenä hallinnollisena kokonaisuutena tuntuisi tarkoituksenmukaiselta. Tämä on Helelän SEO-ehdotuksen mukaista.

Perustutkimus, vaikka sovellutuksiinkin pyrkivänä, on luonteeltaan jatkuvasta suhdanneseurannasta poikkeavaa. Se kieltämättä sivuaa suhdanneseurantaa esimerkiksi malliprojektin osalta. Suhdanneseurannan ja perustutkimuksen hedelmällinen vuorovaikutus ei välttämättä edellytä niiden kuulumista samaan hallinnolliseen yksikköön, eikä edes välttämättä hyödy siitä.

Pankin tutkimuslaitoksessa suoritettu informaatiotuotanto on helposti ja perustellusti irroitettavissa omaksi hallinnolliseksi yksiköksi 11.3.1971/TH:n mukaisesti.

Liitännäispalvelujen 8.-10. kytkentä tulevaan organisaatioon on epäolennainen detalji, joka kestää monenlaisetkin ratkaisut.

Olellaiseksi peruskysymykseksi jää, onko suhdanneseurantaan kytkeytyvät funktiot 3.-5. ja perustutkimusfunktio 6. säilytettävä yhtenä hallinnollisena yksikkönä, vai olisiko mentävä erillisiin hallinnollisiin yksiköihin Helelän SEO-PTO-jaon mukaisesti. Käsitykseni mukaan ratkaisu on riippuvainen siitä, mikä tulee olemaan suhdanneseurantaosaston kytkentä pankin kokonaisorganisaatioon.

Jos tutkimuslaitos jatkaa toimintaansa umpeutuneena ja sisäänlämpiävänä yksikkönä, funktiot 3.-6. voitaisiin säilyttää samana hallinnollisena yksikkönä. Tällöin olisi tutkimuslaitoksen tehtävät kuitenkin määriteltävä täsmällisesti ja vältettävä talouspoliittisen suunnitteluorganisaation syntyminen laitoksen valvojan johdolla laitoksen virallisen organisaation lomaan.

Mikäli taas pankissa käynnistetään keskuspankkipoliittinen suunnittelu ja sen kyseenalaisuudesta huolimatta jatketaan yleistä talouspoliittista suunnittelua ja mikäli suhdanneseurantaosasto kytkettäisiin monin informaatiokanavin näihin toimintoihin, minkä näkisin tällöin välttämättömäksi, suhdanneseurantaosaston irroittaminen tutkimuslaitoksesta pankin osaksi tuntuisi luonnolliselta.